

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Strasbourg, den 17.6.2025
COM(2025) 820 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG
RÅDET**

Omnibus om forsvarsberedskab

Omnibus om forsvarsberedskab

Europa står over for en akut og voksende trussel. Vi kan kun sikre fred i Europa, hvis vi er parate til at afskrække dem, der vil skade os. Højintensive væbnede konflikter er vendt tilbage til Europa, og der er sat spørgsmålstejn ved den internationale orden, der blev etableret efter 2. verdenskrig og den kolde krig. Som anført i den fælles hvidbog om europæisk forsvarsberedskab 2030⁽¹⁾ ("hvidbogen") vil der blive skabt *"en ny verdensorden i anden halvdel af dette årti og videre frem. Hvis vi ikke selv former denne orden – både i og uden for vores region – vil vi være passive modtagere af resultatet af denne periode med mellemstatslig konkurrence med alle de negative konsekvenser, der kan følge heraf, herunder den reelle udsigt til krig i fuld skala."*

I nutidens verden i hastig udvikling har vores sikkerhedslandskab ændret sig. De trusler, vi står over for, er større og mere globale, lige fra magtfulde organiserede kriminelle netværk og terrorisme til hybride trusler, der næres af desinformation, frygt og sabotage, til vores kritiske infrastruktur, og kommer ofte fra fjendtlige udenlandske statslige aktører. De truer direkte vores levevis og vores evne til at vælge vores egen fremtid gennem demokratiske processer. Selv om Unionen ikke er i krig, betyder den meget intensive konflikt ved dens grænser og Ruslands aggressive holdning, at Europa står over for en situation, der ikke er præget af fred, og vores sikkerhed og hensigt om at opbygge en fremtid uden tvang og aggression kan ikke tages for givet. Vi har set, hvordan Rusland har brugt gaseksporten som våben, hvilket har ført til forsyningsusikkerhed og kraftige prisstigninger, og hvordan Rusland bevidst har målrettet energiinfrastruktur i Ukraine. Vores sikkerhed afhænger af både civilt og militært beredskab.⁽²⁾

Ifølge trusselsvurderinger fra flere af EU's efterretningstjenester er Ruslands kapacitet til at producere militært udstyr vokset enormt, og landet vil have den militære kapacitet til at afprøve de vestlige landes enhed og effektiviteten af artikel 5 i den nordatlantiske traktat og artikel 222 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde inden for de næste tre til fem år. Dette kræver et skift til en tankegang om forsvarsberedskab og en øjeblikkelig optrapning af bestræbelserne på at genoprette forsvarsberedskabet og afskrækkelsen senest i 2030. I denne forbindelse bør forsvarsberedskab forstås som medlemsstaternes og Unionens forsvarsindustri's evne til at foregribe, forebygge og reagere på forsvarsrelaterede kriser. Forsvarsberedskab afhænger af tilgængeligheden af den forsvarsindustrielle kapacitet, der er nødvendig for at erhverve og vedligeholde de ressourcer, kapaciteter og infrastrukturer, der er en forudsætning for at reagere effektivt og smidigt på kriser, samt medlemsstaternes relaterede foranstaltninger og for at afværge potentielle trusler gennem et troværdigt beredskab.

Genopbygningen af det europæiske forsvar kræver som udgangspunkt massive investeringer over en længere periode i en ånd af solidaritet og samarbejde mellem Unionen og medlemsstaterne og som led i strategiske alliancer inden for NATO og med ligesindede tredjelande. Det er afgørende at fremskynde arbejdet på alle områder for hurtigst muligt at øge det europæiske forsvarsberedskab for at sikre, at Europa har en stærk og tilstrækkelig europæisk forsvarsstilling senest i 2030.

⁽¹⁾ Fælles hvidbog om europæisk forsvarsberedskab 2030. JOIN/2025/120 final, 19.3.2025.

⁽²⁾ Strategien for en beredskabsunion har til formål at øge Unionens modstandsdygtighed ved at udstyre den med den kapacitet, der er nødvendig for at foregribe og håndtere alle trusler og farer. EU-strategien for europæisk beredskab: JOIN/2025/130 final, 26.3.2025.

For at opbygge et ægte uafhængigt Europa er det bydende nødvendigt at udvikle en ny form for *Pax Europaea* til det 21. århundrede — en form, der dannes og forvaltes af Europa selv. Det er grunden til, at Unionen med en hidtil uset indsats sætter medlemsstaterne i stand til at rejse op til 800 mia. EUR til yderligere forsvarsudgifter for at forsvare freden i løbet af de næste fire år under ReArm Europe-planen/beredskab 2030. Mere end halvdelen af medlemsstaterne har anmodet om aktivering af den nationale undtagelsesklausul inden for rammerne af stabilitets- og vækstpagten og har udnyttet fleksibiliteten til at øge deres forsvarsudgifter betydeligt. I forlængelse af Det Europæiske Råds opfordring til Europa-Kommissionen om at fremskynde arbejdet på alle områder for beslutsomt at øge Europas forsvarsberedskab inden for de næste fem år⁽³⁾ vil denne omnibus for forsvarsberedskab støtte medlemsstaternes bestræbelser på at styrke forsvarsindustrigrundlaget og EU's overordnede forsvarsberedskab og smidighed senest i 2030 ved at skabe de nødvendige betingelser for at fremskynde investeringer i forsvarskapaciteter, skabe den nødvendige forudsigelighed for industrien og mindske bureaukratiet.

Omfanget af den krævede indsats bør tage højde for de betydelige og kroniske underinvesteringer på forsvarsområdet i de seneste årtier og medlemsstaternes kumulerede investeringsunderskud. Eksemplet med tung artilleriammunition illustrerer tydeligt de problemer, der er opstået som følge af årtiers underinvestering. Medlemsstaterne vil derfor stå over for kritiske mangler i tilfælde af en højintensiv konflikt. Desuden er allerede begrænsede lagre blevet yderligere udtømt som følge af den militære støtte til Ukraine. På grund af lav efterspørgsel er produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base blevet reduceret betydeligt i løbet af de seneste årtier, hvilket i høj grad begrænser medlemsstaternes kapacitet til hurtigt at genopbygge lagre og genetablere en troværdig og pålidelig forsvarsstilling.

Et velfungerende EU-marked for forsvarsmateriel, der sætter innovation og konkurrenceevne i centrum for Europas fornyelse, er den mest effektive måde, hvorpå medlemsstaterne kan genopbygge deres arsenaler og opbygge deres beredskab i tilfælde af konflikter. Det skyldes, at det giver tre vigtige fordele. For det første giver det medlemsstaterne mulighed for at opnå stordriftsfordele, så de kan drage fordel af et bredt og mere stabilt forsvarsmarked. For det andet mindsker det deres afhængighed af leverandører fra tredjelande ved at lette adgangen for alle EU-leverandører, hvilket er en betydelig fordel i nutidens geopolitiske landskab og sikrer den langsigtede levedygtighed af Unionens strategiske uafhængighed. For det tredje støtter det den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base ved at sikre, at forsvarsudgifterne bidrager til hele industriens vækst og udvikling i Europa.

Unionens nuværende lovgivningsmæssige rammer, der blev vedtaget i fredstid, er ikke fuldt ud tilpasset målet om at udvikle de nødvendige kapaciteter og det nødvendige militære beredskab til på troværdig vis at afskrække fra væbnet aggression og lette en effektiv og hurtig gennemførelse af de nødvendige store investeringer, der er nævnt ovenfor. At der findes flere forskellige ikke-forsvarsspecifikke EU-retsakter, er ikke befordrende for at lette den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle bases langsigtede investeringer i de forsvarskapaciteter, der er nødvendige for at afværge trusler og garantere Unionens og dens borgeres sikkerhed. Den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base er en meget specifik sektor, hvis primære mål ikke er rent økonomisk. Den fokuserer på medlemsstaternes væbnede styrkers behov og leverer det krævede tekniske præstationsniveau rettidigt, i det nødvendige omfang og til konkurrencedygtige

⁽³⁾ Det Europæiske Råds konklusioner, 20. marts 2025.

omkostninger. Unionens lovgivningsmæssige ramme bør være egnet til målet om forsvarsberedskab og sætte medlemsstaterne i stand til at investere, opbygge, gennemføre forskning og levere produkter og tjenesteydelser af høj kvalitet, godkende projekter og indkøbe hurtigere og mere smidigt, samtidig med at de høje standarder for forskning, miljø og sociale standarder, der gør Den Europæiske Union førende på disse områder, overholdes. Der er behov for en betydelig forenkling af processerne og fjernelse af reguleringsmæssige og administrative byrder på tværs af sektorer for at fremskynde forøgelsen af den europæiske forsvarsindustrielle produktion for hurtigt at nå op på den produktionskapacitet, der er nødvendig for at forberede sig på og dermed forhindre en konflikt med høj intensitet.

Desuden er denne massive indsats en mulighed for at modernisere medlemsstaternes væbnede styrker og øge investeringerne i den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base. Det fremskyndede tempo i udviklingen af militærteknologi og risikoen for hurtig forældelse skal tages i betragtning, hvilket fremgår af den igangværende højintensive russiske aggression i Ukraine og disruptive teknologiers indtrængen i forsvarsforsyningskæderne. For at fremtidssikre forsvarsinvesteringer og frigøre det innovative potentiale i den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base er det vigtigt at sætte skub i innovationscyklusser, navnlig ved yderligere at forenkle og fremskynde procedurene for samarbejde om forskning og udvikling under Den Europæiske Forsvarsfond⁽⁴⁾. Desuden er støtte til nystartede virksomheder og vækstvirksomheder afgørende for at fremme innovation og konkurrenceevne i EU, navnlig ved at åbne Det Europæiske Innovationsråds Accelerator, STEP og Scaleup Europe Fund for teknologier med dobbelt anvendelse og forsvarsteknologier.

Gennem styrkelsen af den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base skal den dobbelte anvendelse af centrale teknologier og materialer afspejles bedre. Digital, avanceret elektronik, konnektivitet eller kemikalier — alle er kritiske elementer på Unionens dagsorden for konkurrenceevne og for dens modstandsdygtighed på forsvarsområdet. I EU-strategien for beredskab understreges det, at EU skal integrere overvejelser om dobbelt anvendelse i alle sine infrastrukturinvesteringer og sin kapacitetsplanlægning, herunder militær mobilitet, masseevakueringer, sikker kommunikation og konnektivitet, maritim sikkerhed, cyberkapacitet og rumaktiver og -tjenester. For at tilskynde til sådanne synergier mellem civil og forsvarsmæssig innovation og sikre udviklingen af kritiske værdi- og forsyningskæder vil de forenklingsforanstaltninger, der vedtages gennem dette initiativ, finde anvendelse på teknologier og materialer med dobbelt anvendelse, hvor det er relevant.

I denne meddelelse fremsætter Kommissionen på grundlag af erfaringer og input fra brede offentlige høringer ambitiøse forenklingsforslag vedrørende forsvarsspecifik lovgivning og programmer samt ikke-forsvarsspecifik lovgivning for at fjerne lovgivningsmæssige hindringer og fremme EU's forsvarsberedskab og industrielle opbygning. Denne meddelelse indeholder også klarere fortolkninger af tilgængelige undtagelser i EU-lovgivningen, som medlemsstaterne måske ikke har gjort fuld brug af.

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/697 af 29. april 2021 om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond og om ophævelse af forordning (EU) 2018/1092 (EUT L 170 af 12.5.2021, s. 149).

1. EU's forsvarslovgivning og forsvarsindustrielle programmer

Kontrakter inden for forsvarsområdet

Direktivet om indkøb af forsvarsmateriel og følsomme sikkerhedsprodukter⁽⁵⁾ har til formål at sikre betingelserne for et velfungerende EU-dækkende marked for forsvarsprodukter. Interessenterne mener imidlertid ofte, at procedurerne i henhold til direktivet er alt for komplekse og besværlige, hvilket kræver uforholdsmæssigt store ressourcer fra medlemsstaternes side. Det er derfor nødvendigt at forenkle direktivets bestemmelser, samtidig med at det sikres, at dets mål nås, navnlig ved at muliggøre mere strømlinede og effektive procedurer for indgåelse af kontrakter inden for forsvarsområdet. Dette vil gøre det muligt for medlemsstaterne at fokusere på de mest kritiske kontrakter, tildele ressourcer mere effektivt og lette den administrative byrde for industrien.

Selv om der er planlagt en fuldstændig revision af direktivet i 2026, bør udbudsreglerne allerede nu forenkles for at adressere den hastende karakter og prioriteringen af Europas genopbygning af sit forsvar, give mere fleksibilitet i forbindelse med flere medlemsstaters fælles indkøb og fremme indkøb af innovative løsninger, der er nødvendige for at opnå forsvarsberedskab senest i 2030. Tilgængeligheden af indkøbskontrakter og forudsigeligheden af efterspørgslen på lang sigt er de vigtigste faktorer for, at industrien kan øge sin produktionskapacitet og nå målene for forsvarsberedskab. Med henblik herpå foreslår Kommissionen at hæve tærskelværdierne for direktivets anvendelse til 900 000 EUR for vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter. Dette vil fritage et betydeligt antal mindre kontrakter fra direktivets anvendelsesområde, hvilket har en ubetydelig indvirkning på det indre marked, samtidig med at det fører til økonomisk effektivitet for medlemsstaterne og for ansøgerne på grund af en reduceret administrativ og økonomisk byrde.

Lave og fragmenterede forsvarsudgifter til innovation i medlemsstaterne har en negativ indvirkning på nye disruptive teknologier, der er afgørende for de fremtidige forsvarskapaciteter. Fremme af indkøb af innovative løsninger vil bidrage til omstillingen af forsvaret gennem disruptiv innovation, da nye teknologier grundlæggende ændrer karakteren af krigsførelse på flere områder (f.eks. kunstig intelligens, cloud- og kvantedatabehandling, avanceret og sikker konnektivitet samt autonome systemer). Den nye mulighed for direkte indkøb af innovative produkter og tjenesteydelser fra parallelle og konkurrencedygtige forskningsprojekter, som medlemsstaterne har indgået kontrakt om, egner sig til de mest banebrydende forsknings- og udviklingsprojekter, hvor det ikke er muligt at definere de forventede resultater ved begyndelsen af udbuddet vedrørende forskning og udvikling. Kombineret med smidigere betingelser for innovative indkøb og samarbejdsprojekter, herunder gennem indførelse af forenklede procedurer for innovationspartnerskaber og præciseringer af indkøb af resultater af projekter, der finansieres under Den Europæiske Forsvarsfond, vil det støtte en gnidningsløs overgang fra forskning til indkøb, hvilket vil gøre det muligt for medlemsstaterne hurtigt at udnytte innovative løsninger, der er udviklet gennem disse projekter.

Det udfordrende tempo, hvormed medlemsstaterne i øjeblikket skal genopbygge deres arsenaler, kræver også anvendelse af allerede tilgængelige forsvarsprodukter. For at give

⁽⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EUT L 216 af 20.8.2009, s. 76).

medlemsstaterne mulighed for hurtigt at indkøbe identisk let tilgængeligt udstyr bør udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse midlertidigt udvides til at omfatte fælles indkøb og vedligeholdelse. Dette vil gøre det muligt for medlemsstaterne at samle ressourcerne og drage fordel af stordriftsfordele med henblik på hurtig erhvervelse af udstyr og kapacitet. Det supplerer den eksisterende fleksibilitet, der er inkorporeret i direktivet, i hastetilfælde som følge af kriser, som omfatter skadelige hændelser, der forventes i fremtiden⁽⁶⁾, herunder højintensive konflikter ved EU's grænser og troværdige trusler mod Unionens og dens medlemsstaters sikkerhed.

Yderligere fleksibilitet i rammeaftaler med en forlænget varighed på op til 10 år og åbning for andre medlemsstater som foreslået i forordningen om programmet for den europæiske forsvarsindustri (EDIP)⁽⁷⁾ vil hjælpe medlemsstaterne med at opfylde deres kapacitetsmål hurtigere, til lavere omkostninger og med øget interoperabilitet. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til hurtigst muligt at revidere deres nationale udbudsregler for at fjerne yderligere byrder for deltagere i offentlige udbudsprocedurer ("*overregulering*"). Fjernelse af medlemsstaternes statistiske rapporteringsforpligtelser vil mindske bureaukratiet, mens anvendelsen af direktivet om energieffektivitet⁽⁸⁾ på forsvarssektoren vil blive præciseret i evalueringen af direktivet i 2026.

Overførsel af forsvarsprodukter inden for EU

Hurtige overførsler af forsvarsrelaterede produkter inden for Unionen er afgørende for at mobilisere den fulde industrielle og teknologiske kapacitet i hele Unionen og opnå synergieffekter, stordriftsfordele, innovation og forsyningssikkerhed. Interessenterne i den offentlige høring pegede på den manglende harmonisering af medlemsstaternes kontrolsystemer samt utilstrækkelig brug af generelle overførselslicenser (som er det vigtigste forenklingsredskab⁽⁹⁾ i direktivet) og opfordrede til at fjerne kompleksiteten og forsinkelserne i forbindelse med kontrol med overførsler inden for EU. De påpegede også flaskehalse som følge af manglende rettidige tilladelser til overførsler i forbindelse med gennemførelsen af projekter under Den Europæiske Forsvarsfond og den tunge byrde, der er forbundet med at forvalte flere nationale slutbrugercertifikater eller andre former for forbud mod overførsler inden for EU.

Med hensyn til de kompetencer, der er fastlagt i traktaterne, vil Kommissionen arbejde tæt sammen med medlemsstaterne om at forenkle overførsler af forsvarsprodukter til medlemsstaternes væbnede styrker, overførsler i forsyningskæder og overførsler inden for EU-finansierede projekter samt forvaltningen af slutbrugercertifikater. De foreslåede ændringer vil i væsentlig grad mindske forsinkelserne i projektgennemførelsen og mindske bureaukratiet for deltagerne i projekter under Den Europæiske Forsvarsfond.

⁽⁶⁾ Definitionen af "krise" i artikel 1, stk. 10, i direktiv 2009/81/EF omfatter scenarier, hvor "en skadevoldende begivenhed anses for umiddelbart forestående".

⁽⁷⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om etablering af programmet for den europæiske forsvarsindustri ("EDIP") og en ramme for foranstaltninger til sikring af rettidig tilgængelighed og forsyning af forsvarsprodukter, 5.3.2024 (COM(2024) 150 final).

⁽⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 af 13. september 2023 om energieffektivitet og om ændring af forordning (EU) 2023/955 (omarbejdning) (EUT L 231 af 20.9.2023, s. 1).

⁽⁹⁾ Generelle overførselslicenser gør det muligt at erstatte forudgående kontrol (kontrol forud for overførslen) med efterfølgende kontrol (kontrol efter overførslen). Denne ændring gør det typisk muligt at foretage en overførsel inden for en til tre dage. I modsætning hertil kan den gennemsnitlige tid, der tager de kontrollerende myndigheder at behandle en simpel individuel overførselstilladelse på forhånd, nogenlunde anslås til ca. 6-7 uger, idet godkendelsesprocesserne ofte tager betydeligt længere tid.

Medlemsstaterne har mulighed for at undtage yderligere kategorier af overførsler fra forpligtelsen til forudgående tilladelse og opfordres til at udvide anvendelsen af generelle overførselslicenser samt udvide og harmonisere deres anvendelsesområde. En udvidelse af fordelene ved generelle overførselslicenser til også at omfatte overførsler foretaget af certificerede virksomheder vil tilskynde til virksomheders certificering og robuste overholdelsesprogrammer for kontrol med overførsler inden for EU og samtidig mindske deres administrative byrde betydeligt. For at lette grænseoverskridende transaktioner i forsyningskæder og fremskynde produktionsforøgelsen i overensstemmelse med direktivet om overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for EU⁽¹⁰⁾ opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til at afstå fra begrænsninger for overførsler inden for EU for komponenter, der vil blive integreret i et slutprodukt i en anden medlemsstat, og som ikke kan reeksporteres separat, ved i det mindste at gennemføre det de minimis-princip, som nogle medlemsstater allerede anvender. Endelig foreslår Kommissionen at forenkle rapporteringsforpligtelserne for immaterielle teknologioverførsler.

Den Europæiske Forsvarsfond (EDF)

Den Europæiske Forsvarsfond er det eneste EU-instrument, der støtter samarbejdsbaseret forskning og udvikling på forsvarsområdet. Kommissionens midtvejsevaluering af fonden og omfattende høringer af interessenter bekræftede dens overordnede effektivitet og relevans, samtidig med at behovet for yderligere at forenkle procedurerne og reducere de administrative byrder blev fremhævet. Kommissionen foreslår derfor yderligere fleksibilitet i gennemførelsen af EDF.

Kommissionen foreslår at præcisere og forenkle tildelingskriterierne for evaluering af forslag og giver mulighed for kun at udvælge de mest relevante tildelingskriterier baseret på målene for indkaldelserne af forslag og dermed gøre evalueringsprocessen hurtigere, mere fleksibel og mindre byrdefuld. Muligheden for at gennemføre EDF gennem årlige eller flerårige arbejdsprogrammer sammen med en præcisering af reglerne for direkte tildeling samt bredere muligheder for indirekte forvaltning vil give større fleksibilitet og forudsigelighed i planlægningen og gennemførelsen af EDF-projekter med en smidig forvaltningsproces og færre administrative byrder. I forlængelse af forslaget til et fjerde område for investeringer i forsvarsteknologier under platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP)⁽¹¹⁾ foreslår Kommissionen forenklinger af prækommercielle indkøb og adgangsrettigheder for medfinansierende medlemsstater til resultaterne af udviklingsprojekter med henblik på at få de deraf følgende projekter under Den Europæiske Forsvarsfond i gang så hurtigt som muligt og dermed fremme innovation og disruptive forsvarsteknologier.

Endelig vil Kommissionen indføre yderligere foranstaltninger for at fremskynde evalueringen af forslag og reducere den tid, det tager at undertegne tilskudsaftaler og foretage betalinger, såsom et højere niveau af underentreprise (over 30 %), udvidet gyldighed af vurderinger af ejerskabskontrol for støttemodtagere fra 18 til mindst 36 måneder og indførelse af en standardklausul om ikke-genoverførsel. For at imødekomme

⁽¹⁰⁾ Artikel 4, stk. 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF af 6. maj 2009 om forenkling af vilkår og betingelser for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet (EUT L 146 af 10.6.2009, s. 1).

⁽¹¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/795 af 29. februar 2024 om oprettelse af platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) og ændring af direktiv 2003/87/EF samt forordning (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 og (EU) 2021/241, PE/11/2024/REV/1, EUT L, 2024/795, 29.2.2024.

interessenternes opfordringer vedrørende et enkelt og sikkert system til udveksling af fortrolige og følsomme oplysninger indføres systemet SUE (*Secret de l'Union Européenne*) gradvist blandt Kommissionen, medlemsstaterne og industrien med det formål at udbrede det til alle medlemsstater i begyndelsen af 2026, når de nødvendige akkrediterings- og godkendelsesprocesser i medlemsstaterne er afsluttet, og mens oprettelsen af en klassificeret cloud til udveksling af oplysninger, der er akkrediteret op til klassifikationsgraden RESTREINT UE/EU RESTRICTED, undersøges i forbindelse med gennemførelsen af forsvarsklassificerede projekter. De forenklinger, der indføres med denne omnibus, kan anvendes med tilbagevirkende kraft på allerede eksisterende EDF-projekter.

I overensstemmelse med hvidbogen, hvori der opfordres til at øge Ukraines deltagelse i EDF-aktioner og styrke samarbejdet mellem EU og Ukraine, bør omkostninger til afprøvningsaktiviteter, der udføres i Ukraine, blive støtteberettigede under EDF. Dette vil gøre det muligt for den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base at udnytte Ukraines aktive krigssituation med hensyn til testning (hurtige testkapaciteter, 24-timers test og test på slagmarken), hvilket vil gøre det muligt at integrere hurtig feedback om den nuværende moderne krigsførelse i udviklingen af forsvarsteknologier og -produkter.

2. EU's ikkeforsvarsrelaterede lovgivning og programmer

Fjernelse af flaskehalse og fuld udnyttelse af muligheder for at øge forsvarsberedskabet

Godkendelsesprocedurerne for forsvarsindustrielle investeringer og forsvarsberedskabsaktiviteter er ofte for langvarige og besværlige. For at fremskynde dem er det vigtigt at sikre, at processerne for miljøkonsekvensvurderinger og overholdelse af miljølovgivningen (f.eks. om by- og landplanlægning, miljøkonsekvensvurderinger, støj, beskyttelse af levesteder og fugle samt vand- og affaldshåndtering) bidrager til at opnå forsvarsberedskab på nuværende tidspunkt. Disse processer — der vedtages i fredstid — skal nu tage højde for fremskyndede tilladelses- eller godkendelsesprocedurer, der er skræddersyet til de presserende behov for forsvarsberedskab, for at lette en massiv og hurtig forøgelse af forsvarsindustrielle investeringer og forsvarsberedskabsaktiviteter, der kræver øget smidighed og er afgørende for at imødekomme nye sikkerhedsbehov.

Selv om tilladelser er medlemsstaternes ansvar, fastsætter EU-retten visse regler vedrørende tilladelser, herunder, men ikke begrænset til, miljøvurderinger. Det er afgørende at strømline, forenkle og fremskynde godkendelsesprocesserne for forsvarsindustrielle investeringer og forsvarsberedskabsaktiviteter, samtidig med at standarderne for miljøbeskyttelse og beskyttelse af mennesker sikres på rettidig vis i hele Unionen. Dette kan opnås ved at etablere hurtige og prioriterede nationale godkendelsesprocesser med et enkelt kontaktpunkt for industrien, der har til formål at reducere de administrative byrder og fremskynde godkendelsesprocessen for forsvarsberedskabsaktiviteter. Efter anmodning fra medlemsstaterne er Kommissionen rede til at yde rådgivning og kapacitetsopbygning i forbindelse med indførelsen af den hurtige godkendelsesordning.

Det er afgørende at sikre høje standarder for beskyttelse af miljøet og menneskers sundhed gennem anvendelse af Unionens miljølovgivning og samtidig sikre opfyldelse af målet om forsvarsberedskab senest i 2030. Selv om størstedelen af Unionens miljølovgivning indeholder undtagelser for offentlige mål, fører divergerende fortolkninger og gennemførelser på tværs af medlemsstaterne til kompleksitet og usikkerhed i de gældende

regler vedrørende forsvarsinvesteringer. Kommissionen præciserer hermed, at medlemsstaterne kan anvende eksisterende undtagelser i forskellige EU-retsakter⁽¹²⁾, der er fastsat for "*en væsentlig samfundsinteresse*", "*offentlig sikkerhed*" eller "*krise*", til at medtage forsvarsberedskab i deres anvendelsesområde, herunder industrielle og statslige forsvarsinvesteringer og forsvarsberedskabsaktiviteter. Når der anvendes kompenserende eller afbødende foranstaltninger, bør disse foranstaltninger sikre lovgivningens mål og stå i et rimeligt forhold til hensynet til forsvarsberedskab, således at målet om forsvarsberedskab 2030 kan nås rettidigt. Direktivet om miljøkonsekvensvurdering⁽¹³⁾ indeholder en undtagelse for projekter, der er væsentlige med henblik på forsvar, og som også kan anvendes til forsvarsberedskabsprojekter og -aktiviteter. Desuden indeholder direktiverne om affald af elektrisk og elektronisk udstyr⁽¹⁴⁾ og direktivet om begrænsning af farlige stoffer⁽¹⁵⁾ en undtagelse vedrørende militære formål, der omfatter målet om forsvarsberedskab.

Unionens kemikalielovgivning har medvirket til at opretholde et højt beskyttelsesniveau for menneskers sundhed og miljøet og fremmet fri bevægelighed for stoffer i det indre marked, samtidig med at der også er taget hensyn til de socioøkonomiske fordele. Opretholdelse af et højt niveau af sikkerhed på arbejdspladsen og gode arbejdsvilkår er også afgørende for at gøre forsvarssektoren attraktiv som en beskæftigelsesmulighed, samtidig med at det sikres, at målene for forsvarsberedskab kan nås effektivt.

I øjeblikket indeholder Unionens kemikalielovgivning ikke udtrykkeligt bestemmelser om en tidlig vurdering af indvirkningen på forsvarsindustrien i processerne med at forbyde eller begrænse kemiske stoffer, jf. forordningen om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH)⁽¹⁶⁾. Kommissionen bemærker, at muligheden for en undtagelse af forsvarsmæssige hensyn allerede er fastsat i REACH-forordningen, men at denne undtagelse i visse medlemsstater er blevet anvendt restriktivt. Desuden finder denne undtagelse anvendelse på ad hoc-basis, hvilket ikke er i overensstemmelse med målet om forsvarsberedskab 2030 og kravene om hurtigst muligt og senest i 2030 at øge forsvarsproduktionen. Kommissionen foreslår derfor at udvide betingelserne for anvendelse af undtagelsen i henhold til REACH-forordningen og

(12) F.eks. undtagelserne i habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7), vandrammedirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1), fugledirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (Kodificeret udgave), EUT L 20 af 26.1.2010, s. 7) og forordningen om overførsel af affald (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1157 af 11. april 2024 om overførsel af affald, om ændring af forordning (EU) nr. 1257/2013 og (EU) 2020/1056 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1013/2006, PE/84/2023/REV/1, EUT L, 2024/1157, 30.4.2024).

(13) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (kodifikation), (EUT L 26 af 28.1.2012, s. 1).

(14) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/96/EF af 27. januar 2003 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE), (EUT L 37 af 13.2.2003, s. 24).

(15) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU af 8. juni 2011 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (EUT L 37 af 13.2.2003, s. 19).

(16) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF (EUT L 396 af 30.12.2006).

opfordrer medlemsstaterne til at udnytte dens fulde potentiale til forsvarsbehov, herunder forsvarsberedskabsaktiviteter. Kommissionens kommende forenkling af REACH har til formål udtrykkeligt at indarbejde målet om forsvarsberedskab og sikre, at forsvarsspørgsmål, herunder indirekte indvirkninger på forsvarsforsyningskæder, vurderes grundigt. Dette vil gøre det muligt at vurdere målet om forsvarsberedskab, herunder indirekte indvirkninger på forsvarsforsyningskæderne, tidligt og fuldt ud. For at sikre sammenhæng på tværs af Unionens kemikalielovgivning foreslås en lignende undtagelse i forordningerne om klassificering, mærkning og emballering⁽¹⁷⁾ og biocidholdige produkter⁽¹⁸⁾. Med hensyn til forordningen om persistente organiske miljøgifte⁽¹⁹⁾, som gennemfører Stockholmkonventionen, foreslår Kommissionen, at forsvarsberedskabsbehov bør behandles i EU's forberedende faser, før forbud eller restriktioner fastsættes på internationalt plan i konventionen, da det er i denne fase, at mulige undtagelser kan overvejes. Desuden kan medlemsstaterne anvende undtagelser fra rapporteringskravene til at beskytte følsomme oplysninger på grundlag af nationale sikkerhedsinteresser eller EU-sikkerhedsinteresser.

Som led i styrkelsen af Unionens forsvarsindustrielle produktionskapacitet for at kunne erhverve de kritiske kapaciteter, som de i øjeblikket mangler, er forsvarsindustrien og de væbnede styrker nødt til at importere forsvarsmateriel, -komponenter og -råstoffer på en hurtig, smidig og omkostningseffektiv måde fra lande uden for Unionen. Med henblik herpå opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til at gøre fuld brug af muligheden for at suspendere importafgifter på visse våben og militært udstyr, der importeres af eller på vegne af militære forsvarsmyndigheder fra tredjelande⁽²⁰⁾. Samtidig med at den indenlandske kapacitet fortsat fremmes og forøges så vidt muligt, navnlig med hensyn til råmaterialer, kunne den toldfritagelse, der gælder for visse industrivarer, råmaterialer, halvfabrikata eller komponenter, der importeres fra lande uden for EU⁽²¹⁾ under ordningen for autonome toldsuspensioner og kvoter, desuden også anvendes med henblik på at forbedre forsvarssektorens konkurrenceevne og dermed styrke Unionens forsvarsberedskab.

Potentialet i visse teknologier for forsvarsmæssig overlegenhed, såsom kunstig intelligens, er en vigtig løftestang, der hurtigst muligt skal styrkes på europæisk plan. Den Europæiske Unions forordning om kunstig intelligens⁽²²⁾ fremmer udviklingen af kunstig intelligens-

(¹⁷) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (EUT L 353 af 31.12.2008, s. 1).

(¹⁸) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 528/2012 af 22. maj 2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter. (EUT L 167 af 27.6.2012, s. 1).

(¹⁹) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1021 af 20. juni 2019 om persistente organiske miljøgifte (omarbejdning) PE/61/2019/REV/1 (EUT L 169 af 25.6.2019, s. 45).

(²⁰) Rådets forordning (EU) 2021/2278 af 20. december 2021 om suspension af de toldsatser i den fælles toldtarif, der er omhandlet i artikel 56, stk. 2, litra c), i forordning (EU) nr. 952/2013 for visse landbrugs- og industriprodukter og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1387/2013 (EUT L 466 af 29.12.2021, s. 1), som ændret.

(²¹) Meddelelse fra Kommissionen vedrørende autonome toldsuspensioner og toldkontingenter (EUT C 363 af 13.12.2011, s. 6).

(²²) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (forordningen om kunstig intelligens). PE/24/2024/REV/1, EUT L, 2024/1689, 12.7.2024.

systemer efter en risikobaseret tilgang og indfører regler, der står i et rimeligt forhold til risiciene. Den regulerer ikke præmarkedsforskning på alle områder, herunder forsvar, samt udvikling og anvendelse af kunstig intelligens udelukkende til militære, forsvarsmæssige eller nationale sikkerhedsformål. Kommissionen minder om, at medlemsstaterne kan oprette reguleringsmæssige sandkasser, som kan støtte en fleksibel og hurtig udvikling af højrisikosystemer med kunstig intelligens, der er relevante for militære og forsvarsmæssige formål, for at muliggøre juridisk sikker udvikling og afprøvning.

Fremme af offentlige og private investeringer i forsvarssektoren

Med forbehold af artikel 346 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) finder konkurrencereglerne anvendelse på forsvar og bidrager til et bedre fungerende indre marked. Samtidig bør disse ikke føre til hindringer for en hurtig opskalering af sektoren, dens bidrag til målet om "forsvarsberedskab 2030" og medlemsstaternes evne til effektivt at reagere på udfordringerne i det forværrede geopolitiske miljø. Kommissionen tager behørigt hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for forsvarsindustrien og det europæiske marked for forsvarsmateriel, og dens bidrag til målet om forsvarsberedskab i forbindelse med håndhævelsen af konkurrencereglerne (fusioner, karteller og statsstøttekontrol).

Den Europæiske Unions **fusionskontrolordning** har til formål at opretholde velfungerende markeder, herunder i forsvarssektoren. Den europæiske industris forsvarsberedskab afhænger i høj grad af konkurrenceprægede markeder, der kan levere banebrydende teknologi og innovation samt tilstrækkelig og fleksibel produktionskapacitet, samtidig med at det sikres, at fusioner ikke fører til en grad af markedsstyrke, der sandsynligvis vil øge omkostningerne for medlemsstaternes budgetter. I forbindelse med den igangværende revision af fusionsretningslinjerne vil Kommissionen lægge tilstrækkelig vægt på det ændrede sikkerheds- og forsvarsmiljø og søger input fra interessenter for effektivt at tackle disse aspekter. Kommissionen vil navnlig vurdere de samlede fordele ved øget forsvar og sikkerhed i Unionen, der fører til effektivitetsgevinster.

Med hensyn til **karteller** er Kommissionen rede til at vejlede den europæiske industri om samarbejdsprojekter mellem virksomheder i forsvarssektoren, navnlig når et sådant samarbejde er nødvendigt for at opskalere produktionen, eller hvor individuelle virksomheder ellers ikke ville være i stand til at udvikle eller fremstille et produkt alene. Dette kan også være tilfældet i forbindelse med forsvarsvirksomheders fælles indkøb af råmaterialer. Ved vurderingen af sådanne aftaler vil Kommissionen også tage hensyn til de effektivitetsgevinster, der skabes, herunder f.eks. positive virkninger af et sådant samarbejde med hensyn til forsvarsberedskab samt forsvarsforsyningskædernes og det indre markeds modstandsdygtighed.

Betydelige offentlige og private investeringer er afgørende for, at industrien kan opskalere for at nå EU's 2030-mål for forsvarsberedskab. Som led i disse bestræbelser kan medlemsstaterne udnytte de muligheder, som midtvejsrevisionen af samhørighedsmidlerne giver, for at støtte forsvarsindustrielle kapaciteter og militær mobilitet⁽²³⁾. De kan også anvende ressourcer fra deres genopretnings- og resiliensplaner til egenkapitaltilførsel til nationale erhvervsfremmende banker og institutter samt til bidrag

⁽²³⁾ Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordningerne (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 og (EU) 2024/795 for så vidt angår tilskyndelse til forsvarsrelaterede investeringer i EU-budgettet for at gennemføre ReArm Europe-planen (COM(2025) 188 final af 22.4.2025).

til EU-programmer for satellitkommunikation og til programmet for den europæiske forsvarsindustri (EDIP) — som fremhævet i meddelelsen "NextGenerationEU — Frem mod 2026"⁽²⁴⁾. For at muliggøre bidrag til EDIP er det nødvendigt meget hurtigt at afslutte de igangværende lovgivningsmæssige triloger og indsætte en muliggørende bestemmelse. Disse yderligere muligheder for at anvende EU-midler til forsvar styrker yderligere mængden af tilgængelige ressourcer og dermed begrundelsen for at fjerne unødvendige hindringer eller administrative byrder for en effektiv anvendelse af forsvarsinvesteringer.

For det første udgør statslige foranstaltninger til støtte for investeringer i generelle infrastrukturer, såsom udvidelse af jernbanetunneller eller styrkelse af vej- eller jernbanebroer med henblik på at skabe mobilitetskorridorer, i denne sammenhæng ikke statsstøtte, da der er tale om offentlige aktiviteter i forbindelse med udøvelsen af statslige prerogativer. Det samme gælder for de funktioner, der varetages af medlemsstaternes væbnede styrker, som generelt også henhører under offentlige aktiviteter. Medlemsstaterne behøver ikke at underrette Kommissionen om disse foranstaltninger.

For det andet er der i den nuværende situation en tvingende interesse på EU-plan og nationalt plan i at øge forsvarsproduktionen, og det kan konstateres, at markedsaktørerne ikke har reageret tilstrækkeligt rettidigt på dette behov på grund af en række objektive faktorer (f.eks. fragmenterede indkøbsmarkeder, usikkerhed om efterspørgslen over tid og adgang til finansiering). Det særlige tilfælde med **statsstøtteforanstaltninger** til støtte for investeringer i produktionskapacitet for forsvarsprodukter og -tjenester kan derfor normalt anses for at støtte væsentlige sikkerhedsinteresser uden at påvirke konkurrencevilkårene på det indre marked negativt og vil derfor falde ind under anvendelsesområdet for artikel 346 i TEUF. Når artikel 346 i TEUF finder anvendelse på statsstøtteforanstaltninger, behøver medlemsstaterne ikke at anmelde sådanne foranstaltninger til Kommissionen. I henhold til artikel 346 TEUF og den tilhørende retspraksis undersøges nødvendigheden og proportionaliteten af nationale foranstaltninger til beskyttelse af væsentlige sikkerhedsinteresser fra sag til sag for hver af disse foranstaltninger under hensyntagen til den sammenhæng, hvori de indgår, og deres virkninger. En sådan konstatering vedrørende statsstøtteforanstaltninger berører således ikke vurderingen af, om artikel 346 i TEUF finder anvendelse på nationale foranstaltninger, der påvirker andre EU-regler, f.eks. på området for indkøb af forsvarsmateriel. Regler til fremme af et europæisk marked for forsvarsprodukter forbedrer de økonomiske vilkår for investeringer i forsvarsproduktion og styrker dermed sikkerheden i Unionen og dens enkelte medlemsstater. På andre områder end statsstøtte vil alle anmodninger om undtagelse i henhold til artikel 346 i TEUF derfor fortsat blive undersøgt nøje.

For det tredje kan offentlig støtte, når den udgør **statsstøtte** og ikke falder ind under artikel 346 i TEUF, være omfattet af de forenelighedsmuligheder, der findes i eksisterende retningslinjer, rammebestemmelser eller den generelle gruppefritagelsesforordning⁽²⁵⁾. En sådan støtte, enten i form af individuel støtte eller støtteordninger, kan også godkendes direkte i henhold til artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF. I henhold til denne bestemmelse kan Kommissionen anse støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene, herunder også vigtige input til produktion af forsvarsprodukter og -tjenester, for at være forenelig med statsstøttereglerne, forudsat at den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der

⁽²⁴⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet, NextGenerationEU — Frem mod 2026 af 4.6.2025 (COM (2025) 310 final).

⁽²⁵⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108.

strider mod den fælles interesse. Ved den overordnede afvejning af de positive virkninger og de negative virkninger for konkurrence og handel vil Kommissionen tage behørigt hensyn til foranstaltningens bidrag til målet om forsvarsberedskab 2030 samt de særlige forhold på forsvarsmarkedet, hvor efterspørgslen kommer fra medlemsstaterne, som kontrollerer erhvervelsen af forsvarsrelaterede produkter og teknologier, herunder eksport. Elementer, der skal tages positivt i betragtning i den overordnede afvejningstest, kan f.eks. omfatte det forhold, at støtten ydes inden for rammerne af EU-programmer⁽²⁶⁾, investeringens bidrag til Unionens behov for modstandsdygtighed, behovet for, at medlemsstaterne beskytter deres væsentlige sikkerhedsinteresser, grænseoverskridende samarbejde, der støttes af projektet, hvor det er relevant, de positive virkninger for interoperabiliteten og forsyningssikkerheden for forsvarsrelaterede produkter eller input heraf i hele Unionen⁽²⁷⁾, mindskelse af afhængigheden af tredjelande eller projektets bidrag til at afhjælpe kritiske forsvarskapacitetsmangler, herunder, men ikke begrænset til, dem, der er identificeret i hvidbogen og SAFE⁽²⁸⁾.

Kommissionen vil prioritere behandlingen af sager med henblik på forsvarsberedskab, uanset om de anmeldes som individuel støtte eller som støtteordninger. I sin vurdering vil den sikre, at en sådan støtte, i det omfang den udgør anmeldelsespligtig statsstøtte, er nødvendig, forholdsmæssig og ikke fører til overkompensation. Kommissionen vil være særlig opmærksom på spørgsmål eller anmodninger om præcisering, der rejses i forbindelse med medlemsstaternes forberedelser til at gennemføre SAFE i overensstemmelse med den tidsplan, der er fastsat i dette instrument⁽²⁹⁾, men også for at vurdere, om forøgelsen af forsvarsproduktionen og/eller opskaleringen af forsvarsindustrien med henblik på at opnå forsvarsberedskab senest i 2030 blandt andre faktorer resulterer i visse begrænsninger inden for forsvarsrelaterede sektorer, der bl.a. skyldes begrænset adgang til finansiering. Kommissionen vil om nødvendigt give passende og rettidig vejledning om vurderingen af den offentlige støtte til forsvarssektoren⁽³⁰⁾. Med henblik på at forstå, om der er behov for en sådan vejledning, og i givet fald dens mulige anvendelsesområde, vil Kommissionen proaktivt søge input gennem en løbende og struktureret dialog med medlemsstaterne (herunder i fællesskab alle relevante myndigheder, f.eks. dem, der er ansvarlige for statsstøtte, industri og forsvar) og andre interessenter.

⁽²⁶⁾ Såsom programmerne for EU's forsvarsindustri og samhørighedsfondene.

⁽²⁷⁾ F.eks. når produkter kan opfylde behovene hos flere brugere i hele Unionen, sker det som en struktureret indsats for at sikre diversificeret forsyning.

⁽²⁸⁾ Rådets forordning (EU) 2025/1106 af 27. maj 2025 om oprettelse af instrumentet for sikkerhedstiltag for Europa (SAFE) gennem styrkelse af den europæiske forsvarsindustri (EUT L, 2025/1106, 28.5.2025).

⁽²⁹⁾ Medlemsstater, der er villige til at modtage finansiel bistand under SAFE-instrumentet, skal tilkendegive deres interesse inden udgangen af juli 2025. Kort efter vil de modtage en meddelelse fra Kommissionen om de foreløbige tildelinger af de lånebeløb, der er til rådighed for hver medlemsstat. Inden udgangen af november 2025 skal medlemsstaterne indgive en anmodning om finansiel bistand ledsaget af deres plan for investeringer i den europæiske forsvarsindustri. Undertegnelsen af en låneaftale med Kommissionen vil gøre det muligt for medlemsstaterne at modtage finansiering.

⁽³⁰⁾ Vejledning om foreneligheden af statsstøtte kan antage forskellige former alt efter behov, fra et vademecum med relevante fortilfælde eller en fortolkningsmeddelelse til bindende retningslinjer eller rammebestemmelser fra Kommissionen.

Det er absolut nødvendigt og hastende at øge de offentlige forsvarsinvesteringer, men det vil ikke være tilstrækkeligt. Meddelelsen om opsparings- og investeringsunionen⁽³¹⁾ understregede i overensstemmelse med hvidbogen om forsvarsberedskab 2030 betydningen af at mobilisere privat finansiering til forsvarsindustrien og bemærkede, at der er behov for en beslutsom og hurtig indsats for i væsentlig grad at øge finansieringsmulighederne for virksomheder i den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base. Europæiske virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder og midcapvirksomheder⁽³²⁾, skal have bedre og mere fleksibel adgang til kapital, herunder garantiinstrumenter til risikobegrænsning af investeringer, for at bringe deres løsninger op i industriel skala og fremme den industrielle vækst, som Europa har brug for.

Inden for rammerne af InvestEU-fonden⁽³³⁾ er finansierings- eller investeringstransaktioner, der er udpeget som "*strategiske investeringer*", herunder på forsvarsområdet, underlagt specifikke begrænsninger for støtteberettigelse, som kan hindre muligheden for effektivt at udnytte InvestEU-fonden til at støtte investeringer i den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base. Kommissionen foreslår at tilpasse støtteberettigelseskriterierne for forsvarssektoren til de særlige forhold, der gør sig gældende for finansielle instrumenter (gæld, gældsgarantier og egenkapitalfinansiering), der tilbydes under InvestEU-fonden, samtidig med at de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger opretholdes. Dette vil forbedre og forenkle adgangen til finansiering og muliggøre en bedre støtte til vækst og udvikling af den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base.

Selv om Unionens ramme for bæredygtig finansiering⁽³⁴⁾ ikke forhindrer finansiering af forsvarssektoren, kan både finans- og forsvarssektoren drage fordel af en yderligere præcisering af dens anvendelse gennem en vejledende meddelelse. For at skabe retssikkerhed for investorer præciserer Kommissionen, at kun våben, der er forbudt i henhold til de internationale våbenkonventioner, som størstedelen af medlemsstaterne er part i, bør tages i betragtning i forbindelse med undtagelserne under de Paristilpassede benchmarks og benchmarkene for klimaovergangen. Desuden præciserer Kommissionen, at der fuldt ud tages hensyn til forsvarsindustriens behov og særlige forhold i de bæredygtighedsrapporteringsforpligtelser, navnlig ved at præcisere, at forsvarsindustrien sandsynligvis i højere grad end andre sektorer vil gøre brug af bestemmelser, der gør det muligt at tilbageholde følsomme oplysninger (f.eks. om mængden af leverede råmaterialer eller visse bæredygtighedsrelaterede finansielle oplysninger). Hvis det er berettiget, vil Kommissionen i forlængelse af de igangværende revisioner af direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering⁽³⁵⁾ foretage yderligere justeringer i den

⁽³¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen, Opsparings- og investeringsunionen: En strategi til fremme af borgernes velstand og den økonomiske konkurrenceevne i EU (COM(2025) 124 final).

⁽³²⁾ Kommissionens henstilling (EU) 2025/1099 af 21. maj 2025 om definitionen af små midcapvirksomheder, C/2025/3500: EUT L, 2025/1099.

⁽³³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/523 af 24. marts 2021 om oprettelse af InvestEU-programmet og om ændring af forordning (EU) 2015/1017, PE/74/2020/REV/1, (EUT L 107 af 26.3.2021, s. 30).

⁽³⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13).

⁽³⁵⁾ COM(2025) 81 final.

kommende revision af de europæiske standarder for bæredygtighedsredegørelse⁽³⁶⁾ i 2025. Endelig vil Kommissionen i forbindelse med revisionen af forordningen om oplysninger om bæredygtig finansiering⁽³⁷⁾ om nødvendigt præcisere forholdet mellem forsvarsinvesteringer og EU's bæredygtighedsramme for at nå målet om forsvarsberedskab.

Udvikling af færdigheder og sikring af beskæftigelsesrammer, der er tilpasset forsvarsberedskab

Afhjælpning af kapacitetsmangler og forøgelse af forsvarsproduktionen afhænger af tilgængeligheden af specialiserede færdigheder og innovative talenter i forsvarsindustrien, herunder aktører i forsyningskæden fra små og mellemstore virksomheder til hovedkontrahenter. Selv om den europæiske forsvarssektor har kvalificerede og specialiserede medarbejdere, vil en storstilet opskalering af forsvarsindustrien kræve, at industrien tiltrækker, uddanner, ansætter, opkvalificerer og omskoler samt fastholder flere talenter af alle typer fra teknikere til ingeniører og specialiserede eksperter. En forøgelse af andelen af færdiguddannede inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik er en forudsætning i denne henseende. Færdighedsunionen⁽³⁸⁾, herunder den understøttende strategiske plan for STEM-uddannelser, vil lette opkvalificering og omskoling af arbejdsstyrken for at støtte forsvarsindustrien, herunder ved at styrke pagten for færdigheder⁽³⁹⁾ og ved at gennemgå og gennemføre målrettede færdighedsakademier og støtte erhvervsekspertisecentre. Kommissionen vil støtte yderligere erhvervsekspertisecentre for forsvarsindustrien samt arbejdsstyrkens mobilitet og støtte forsvarsrelateret uddannelse i overensstemmelse med strategien for den europæiske forsvarsindustri⁽⁴⁰⁾, navnlig gennem de muligheder, som programmerne for den europæiske forsvarsindustri og Erasmus+ giver.

Det er afgørende at sikre høje standarder for de militære styrkers og forsvarsindustriens arbejdstageres sundhed, sikkerhed og arbejdstagerrettigheder for fuldt ud at nå målet om Europas forsvarsberedskab og for at tiltrække og fastholde kvalificeret personale. Militært personel og arbejdstagere i industrien spiller en afgørende rolle, når krigen raser ved vores grænser, men også for at opbygge varig europæisk fred. Arbejdstidsdirektivet⁽⁴¹⁾ er en hjørnesten i gældende EU-ret på det beskæftigelsesmæssige og sociale område, der beskytter arbejdstagernes sundhed og sikkerhed gennem minimumsstandarder for arbejdstid og hvileperioder. I det nuværende geopolitiske landskab skal der lægges særlig vægt på målet om forsvarsberedskab i forbindelse med anvendelsen af direktivets bestemmelser for at gøre et smidigt forsvar til en realitet og fremme den industrielle

⁽³⁶⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2023/2772 af 31. juli 2023 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU for så vidt angår standarder for bæredygtighedsredegørelse, C/2023/5303, EUT L, 2023/2772, 22.12.2023.

⁽³⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/2088 af 27. november 2019 om bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser PE/87/2019/REV/1, (EUT L 317 af 9.12.2019, s. 1).

⁽³⁸⁾ Meddelelse fra Kommissionen om færdighedsunionen (COM(2025) 90 final af 5.3.2025).

⁽³⁹⁾ Kommissionens meddelelse om en europæisk dagsorden for færdigheder med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed (COM(2020) 274 final af 1.7.2020).

⁽⁴⁰⁾ Fælles meddelelse – "En ny strategi for den europæiske forsvarsindustri: Vejen til beredskab i EU gennem en reaktionsdygtig og modstandsdygtig forsvarsindustri, JOIN/2024/10 final, 5.3.2024.

⁽⁴¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/88/EF af 4. november 2003 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden. (EUT L 299 af 18.11.2003, s. 9).

opskalering inden 2030. Med hensyn til industriel produktion og levering af relaterede tjenesteydelser i forsvarssektoren præciserer Kommissionen, at de undtagelser, der er fastsat i direktivet⁽⁴²⁾, kan anvendes, når der er en kraftig stigning i aktiviteten, herunder med hensyn til forsvarsberedskab, og opfordrer medlemsstaterne til at skabe juridisk klarhed og sikre retssikkerhed med hensyn til deres anvendelse. Med hensyn til de væbnede styrker har Domstolen bekræftet, at direktivet kan undlades anvendt i forbindelse med visse specifikke aktiviteter, herunder aktiv indsættelse. Samtidig med at den eksisterende fleksibilitet bevares, vil Kommissionen tage kontakt med medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter om anvendelsen af direktivet på militært personale i de væbnede styrker, herunder om det er hensigtsmæssigt at ændre direktivet for at styrke eksisterende undtagelser.

Konklusion

Væbnede konflikter er vendt tilbage til Europa, og geostrategiske og hybride trusler vokser omkring os. Der vil opstå en ny international orden i dette årti. Hvis vi ikke blot vil acceptere de konsekvenser, det vil få for Europa og verden, må vi forme denne nye orden. Tiden er nu inde til at styrke Europas forsvarsberedskab, som er svækket af årtiers underinvestering i forsvarskapaciteter, vigtige kapacitetsmangler og unødvendigt bureaukrati, som medlemsstaterne skal afhjælpe hurtigst muligt.

Den massive stigning i de europæiske forsvarsudgifter, der blev bebudet i "ReArm Europe-planen/beredskab 2030" og ledsaget af et særligt finansielt instrument til støtte for medlemsstaternes forsvarsinvesteringer, kræver en revision af den eksisterende EU-lovgivning, så den bliver mere fleksibel og kan tiltrække større forsvarsinvesteringer. Enklere, hurtigere og mere smidig. På grundlag af resultatet af brede offentlige høringer samt de strategiske dialoger og gennemførelsesdialoger, der er afholdt med industrien og medlemsstaterne, foreslås der i denne omnibus om forsvarsberedskab en holdningsændring for forsvarsberedskab og smidighed i Unionens lovgivningsmæssige ramme: fjernelse af reguleringsmæssige hindringer, forenkling og harmonisering af regler og procedurer, der er specifikke for forsvarssektoren, og af Unionens forordninger, der påvirker forsvarsindustrien, og som ikke er forsvarsspecifikke. Den tager fat på de udfordringer i forsvarsindustrien, der forhindrer den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base i at reagere med størst mulig smidighed på Unionens nuværende øgede behov, navnlig i betragtning af de øgede globale spændinger og angrebskrigen i Ukraine.

Tiden er hverken til ubeslutsomhed eller tøven. Vores mission er europæisk uafhængighed. Denne omnibus om forsvarsberedskab markerer et vigtigt skridt i retning af at opbygge et uafhængigt Europa, der er i overensstemmelse med Pax Europaea, og som styrker Europas kapacitet til at sikre fred og sikkerhed, så vores fremtid kan blive uden tvang og aggression, og de kommende generationer vil være i stand til at leve den europæiske drøm, som vores grundlæggere kæmpede så hårdt for, i fred og velstand, uden krig og de deraf følgende massive tab af menneskeliv og miljøskader.

⁽⁴²⁾ Navnlig artikel 17 og 18 i direktiv 2003/88/EF.